

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 12. april 2023 blev i sag nr. 99100:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Nu afdøde forsikringstager har haft rateforsikring. I klageskema af 14/12 2022 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens advokat bl.a. anført:

"Klagen er baseret på, at Industriens Pension efter min vurdering har foretaget udbetaling fra en rateforsikring til de forkerte i anledning af forsikringstageren [...] dødsfald (også kaldt [...]). Industriens Pension har nægtet at omgøre selskabets beslutning, hvilket har nødvendiggjort nærværende klage.

...

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Industriens Pension skal anerkende, at [forsikringstagers] samlever, [klageren], var rette begunstiget på rateforsikringen.

...

Kort redegørelse for sagen:

Forsikringstageren [...] indsatte den 27.05.2020 sin samlever [klageren] som navngiven begunstiget på sin rateforsikring hos Industriens Pension.

Efter [forsikringstagers] død meddelte Industriens Pension, at begunstigelsesindsættelsen ikke var gyldig. [Klageren] kunne således ikke få udbetalt et beløb i anledning af hendes samlevers død. Begrundelsen for afvisningen var, at [klageren] på tidspunktet for indsættelsen af hende som begunstiget (den 27.05.2020) ikke boede sammen med afdøde.

Industriens Pension udbetalte derfor rateforsikringen til afdødes tre sørbørn som 'nærmeste pårørende'.

Jeg gør vegne af [klageren] gældende, at hun havde fast bopæl sammen med afdøde den 27.05.2020 og således var berettiget til at modtage udbetalingen i anledning af dødsfaldet.

Ankenævnet for Forsikring

2.

99100

Det fremgår af vilkårene for den pågældende rateforsikring, at en forsikringstager er berettiget til at indsætte 'en navngiven person, som du har fælles bopæl med på indsættelsestidspunktet'. Dette fremgår af Industriens Pensions Pensionsvejledning s. 22 nederst.

Denne betingelse for begunstigelse opfyldte [klageren] – hun boede sammen med [forsikringstageren] på indsættelsestidspunktet.

Industriens Pension har imidlertid efter [forsikringstagers] død afvist at anerkende, at parret var samlevende den 27.05.2020, idet opslag i CPR-registret ikke dokumenterer, at parret har levet sammen på indsættelsestidspunktet.

Imidlertid boede parret de facto sammen, trods at det ikke fremgik af CPR registret den 27.05.2020. Erklæringer fra vidner og skriftlige beviser dokumenterer, at parret var samlevende.

På tidspunktet, hvor forsikringstageren indsatte sin samlever som begunstiget, havde han ifølge CPR-registret 'ingen fast bopæl – [By A] kommune', men reelt var han bosiddende i [By B] sammen med [klageren]. Parret havde været samlevende i flere år forinden og deres samliv blev aldrig ophævet. Der var ingen uoverensstemmelser mellem parterne. Trods oplysningerne i CPR-registret havde [forsikringstageren] aldrig nogen anden bopæl end sammen med [klageren].

Ovenstående er uddybet i min e-mailkorrespondance med Industriens Pension samt mine breve og bilag 1-11, som er fremsendt til Industriens Pension under sagen.

Til brug for ankenævnets vurdering af sagen, vedlægger jeg ligeledes et nyt bilag 12 – kontoudtog. Bilaget indeholder en række kontoudtog, som viser, at [forsikringstageren] i den relevante periode overførte penge til sin samlever [klageren] til betaling af den fælles husleje i [by B]. Derudover vedlægger jeg Bilag 13 – [forsikringstagerens] Bopælsattest.

Jeg står til rådighed, såfremt ankenævnet har spørgsmål eller behov for yderligere oplysninger."

Selskabet har i brev af 6/1 2023 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Selskabet fastholder, at der ikke kan ske udbetaling til den begunstigede, fordi afdøde medlem på indsættelsestidspunktet ikke boede på fælles bopæl med den begunstigede, hvorved begunstigeserklæringen er bortfaldet. Der kan heller ikke ske udbetaling til den begunstigede efter reglen om 'nærmeste pårørende', fordi samleveren ikke var omfattet af 'nærmeste pårørende' i den dagældende §105 i forsikringsaftaleloven.

Selskabet fastholder også, at vi med rette har udbetalt til afdøde medlems tre børn i medfør af standardbegunstigelsen til nærmeste pårørende, jf. den tidligere § 105 i forsikringsaftaleloven.

Sagsfremstilling:

Denne sag handler om, hvorvidt en navngivet begunstigelseserklæring er bortfaldet, fordi den ikke opfylder kravene i pensionsbeskatningslovens § 5, stk. 2, og om hvorvidt der med rette er sket

udbetaling i henhold til standardbegunstigelsen til nærmeste pårørende, jf. § 105 i forsikringsaftaleloven.

Forsikringsforhold

Medlem blev optaget i selskabet den 23. januar 2007, og arbejdsgiver indbetalte sidste gang bidrag i januar 2014. Forsikringsdækningerne herunder dødsfaldssummen bortfaldt 12 måneder senere i februar 2015.

Pensionsordningen har siden bestået af aldersopsparingen i form af en skattebegünstiget rateforsikring.

Den 27. maj 2020 oprettede medlem på selskabets hjemmeside en navngiven begunstivelse til fordel klager som primær begunstiget til alle udbetalinger fra pensionsordningen, jf. bilag A.

Medlem afgik ved døden den ... 2022.

Reglen om begunstivelse fremgår af forsikringsbetingelserne § 18, stk.1 og 4, jf. bilag 8:

'Hvis den forsikrede ikke har meddelt Industriens Pension, at en eller flere personer skal være begunstigede, udbetales forsikringen til 'nærmeste pårørende', jf. forsikringsaftalelovens § 105 a.'

'Henvisningen i stk.1 til forsikringsaftalelovens § 105 a gælder med virkning fra den 1. januar 2021 ikke længere for de forsikringer, der var i kraft ved udgangen af 2007. Hvis den forsikrede ønsker, at udbetalingen skal ske til nærmeste pårørende, som angivet i forsikringsaftalelovens § 105 a, skal den forsikrede selv ændre begunstigelsen.'

Det fremgår af pensionsvejledningen, jf. bilag B 1, side 22, at standardbegünstigelsen for pensionsordninger oprettet før den 1. januar 2008 bestod af nærmeste pårørende i denne rækkefølge:

- Din ægtefælle/registrerede partner
- Dine børn og afdøde børns børn
- Dine arvinger efter testamente
- Dine arvinger efter arveloven

Det fremgår også af pensionsvejledningen, jf. bilag B 1, side 22 nederst, at det kun er muligt at begunstige bestemte personer til opsparingen. De personer, der kan indsættes som begunstigede er:

- Dine nærmeste pårørende (se ovenfor)
- Din ægtefælle/registrerede partner
- Din fraseparerede eller fraskilte ægtefælle/registrerede partner
- En navngiven person, som du har fælles bopæl med på indsættelsestidspunktet

Faktiske forhold

Den 7. januar 2022 sendte selskabet standardforespørgsel til folkeregistret i [by A] kommune, jf. bilag C, og anmodede om indsigt i medlemmets familie- og bopælsforhold. [By A] kommune henvisede til [By A] kommune, hvor medlem senest havde boet, jf. bilag C, side 4.

Samme dag skrev selskabet også til skifteretten i [by C], jf. bilag C, side 6, og anmodede om navn og adresse til kontaktpersonen i boet.

[By B] kommunes folkeregister oplyste den 24. januar 2022, jf. bilag D, at medlem ved sin død boede på adressen [1]. Folkeregistret oplyste også, at medlem ikke efterlod sig en ægtefælle, med derimod tre børn, [...].

Klager ringede til selskabet den 26. januar 2022 med spørgsmål til udbetalingen fra medlemmets pensionsordning. Jf. bilag E. Hun præsenterede sig som ægtefælle.

Bobestyrer sendte kopi af skifteretsattesten den 27. januar 2022, jf. bilag F, side 1-2. Bobestyrer oplyste, at der formentlig ville være uenighed om, hvem der er nærmeste pårørende, og derfor uenighed om, hvem der skulle have ratepensionen udbetalt, jf. bilag F, side 4.

Selskabet kontaktede den 28. januar 2022 igen [by B] kommunes folkeregister med anmodning om bopælsattest for klager, og om hun var gift med medlem, jf. bilag G.

[By B] kommune oplyste, jf. bilag H, at klager ikke har været registreret gift med medlem, og klager var flyttet til adressen [1], den 1. december 2020, jf. bilag H, side 2.

Selskabet skrev til bobestyrer den 9. februar 2022, jf. bilag I, at folkeregistret havde oplyst, at medlem ikke var gift med klager, og at udbetaling herefter ville ske til medlemmets tre børn som følge af standardbegunstigelsen. Bobestyreren bekræftede samme dag oplysningerne om medlemmets tre børn, jf. bilag 11.

Den 10. februar 2022 orienterede selskabet skifteretten om, at pensionsordningens værdi ville blive udbetalt til nærmeste pårørende, jf. bilag J. Samme dag skrev selskabet til de tre børn med anmodning om, at de skulle udfylde og underskrive udbetalingsblanketterne.

Skifteretten i [by B] skrev den 24. februar 2022 til selskabet, at boet var udleveret til bobestyrerbo, jf. bilag K.

Selskabet orienterer i brev af den 11. marts 2022 bobestyrer om, at udbetaling vil ske til de tre børn, jf. bilag L.

Klager ringede til selskabet den 18. marts 2022, og hun oplyste, at hun havde været samlevende med medlem i mere end 2 år siden år 2015. Selskabet oplyste, at hun i begunstigelsen var anført som ægtefælle i stedet for som samlever, og selskabet ville vende tilbage til hende om sagen, jf. bilag M.

Selskabet skrev til bobestyrer den 7. april 2022, jf. bilag N. Selskabet ville afklare om medlem havde en samlever.

Bobestyrer sendte den 2. maj 2022 adresseoplysninger angående medlem, jf. bilag O, hvoraf det fremgik, at medlem i folkeregistret stod som 'uden fast bopæl, [by A] kommune' i perioden fra 27. marts 2018 til den 21. september 2020.

Klager ringede til selskabet den 3. maj 2022, og hun oplyste, at hun havde været samlevende med medlem, jf. bilag P. Samme dag sendte hun kopi af sin bopælsattest, jf. bilag Q, side 1.

Selskabet svarede den 4. maj 2022, jf. bilag Q, side 2, at, klager ikke havde boet sammen med medlem på indsættelsestidspunktet i begunstigelseserklæringen, hvorved den var bortfaldet som ugyldig.

Selskabet orienterede i brev af den 5. maj 2022 bobestyrer om, at udbetaling vil ske til de tre børn, jf. bilag R.

Advokaten rettede henvendelse til selskabet den 15. juni 2022, jf. advokatens bilag 16, side 5-6, og oplyste bl.a., at medlem til dødsfaldssummen havde valgfrihed med, hvem der skulle være begunstiget.

Selskabet svarede, at der ikke var en dødsfaldssum på pensionsordningen, som kun bestod af den skattebegunstigede opsparing, jf. advokatens bilag 16, side 4. Advokaten klagede ved brev af den 9. september 2022, jf. advokatens bilag 15, og anførte, at 'fælles bopæl' i pensionsbeskatningslovens forstand kan sandsynliggøres på andre måder end registrering i folkeregistret. Advokaten fremlagde fire vidneerklæringer, jf. bilag 2-5, og billeder fra Facebook, jf. bilag 6. Advokaten skrev, at klager boede på adressen [2], og at medlem også boede der i maj 2020, men først blev registreret i folkeregistret på adressen den 21. september 2020.

Den 14. september 2022 anmodede selskabet advokaten om at sende oplysninger bl.a. i form af kopi af lejekontrakt, varme- el- og vandregninger mm. til vurdering af mulig fælles bopæl på adressen [2], jf. advokatens bilag 16, side 2.

Advokaten sendte ikke de oplysninger til selskabet. Advokaten sendte den 23. september, jf. advokatens bilag 14, bl.a. kopi af årsrejseforsikring, som var sendt til adressen [2], jf. bilag 10, samt kopi af fakturaer fra medlemmets [firma] med cvr nr. [...], jf. bilag 8.

Selskabet afslog udbetaling til klager i mail den 3. oktober 2022 til advokaten, jf. bilag 16, side 1, fordi der efter selskabets opfattelse ikke var dokumentation for fælles bopæl på [adresse 2], da begunstigelsen blev skrevet den 27. maj 2020.

Selskabet oplyste også, at det kunne tyde på, at medlem allerede i år 2017 lejede en 2-værelses lejlighed beliggende [adresse 1]. Ifølge hjemmesiden www.cvr.dk var medlemmets [firma] registreret på adressen i perioden den 1. februar 2017 til den 1. januar 2022. Klager blev den 1. december 2020 tilmeldt i folkeregistret på adressen [1], jf. bilag P, side 2.

Selskabets begrundelse

Medlemmets pensionsordning er ved optagelse i Industriens Pension den 23. januar 2007 oprettet med standardbegunstigelse, jf. bilag B 1, side 22, hvorefter udbetaling ved død sker til hans nærmeste pårørende i medfør af § 105 i forsikringsaftaleloven.

Medlem oprettede den 27. maj 2020 en digital begunstigelse via selskabets hjemmeside, hvor medlem satte kryds i rubrikken 'ægtefælle', og medlem skrev begunstigelsen til fordel for klager med 100 %.

Selskabet bestrider for det første, at klager har været gift med medlem. Folkeregistret har oplyst, at der ikke er nogen registrering om ægteskab ved medlemmets død og heller ingen oplysning om fraskilt ægtefælle.

Selskabet bestrider for det andet, at medlem kunne begunstige klager, som han netop ikke ifølge folkeregistret havde fælles bopæl med på datoen for begunstigelseserklæringen. Dermed opfylder begunstigelseserklæringen ikke betingelserne i pensionsbeskatningslovens § 5 om fælles bopæl på indsættelsestidspunktet, og begunstigelsen er dermed bortfaldet som ugyldig.

Selskabet er enig med advokaten i, at fælles bopæl kan dokumenteres eller sandsynliggøres på anden vis end ved registrering i folkeregistret.

Men selskabet er ikke enig med advokaten i, at klager har dokumenteret eller sandsynliggjort at have haft fælles bopæl med medlem den 27. maj 2020.

Selskabet bestrider, at de fire vidneerklæringer, jf. bilag 2-5, er bevis for fælles bopæl.

Selskabet finder, at der er dokumentation for, at medlem og klager var et par. Vi finder derimod ikke, at der er dokumentation for, at de havde en fælles bopæl, da de rådede over hver sin lejlighed med kort afstand mellem lejlighederne (cirka 500 meter). Medlemmets parkeringsplads lå tæt på den lejlighed, som medlemmet rådede over i [adresse 1] (cirka 2 km). Hverken vidneforklaringerne eller uddrag fra folkeregistret understøtter, at medlem og klager havde en fælles bopæl.

Selskabet er ikke enig med advokaten i, at fakturaer, der er udstedt af medlemmets selvstændige virksomhed på adressen [2], dokumenterer fælles bopæl mellem medlem og klager. Det kunne snarere tyde på, at virksomheden havde sin postadresse der.

Advokatens øvrige oplysninger om leje af parkeringsplads, jf. bilag 9, årsrejseforsikring, jf. bilag 10-11, uspecificerede pengeoverførsler på 34.500 kroner for perioden den 11. maj 2020 til den 31. juli 2020, jf. bilag 12, er efter selskabets opfattelse på ingen måde fyldestgørende dokumentation for fælles bopæl, ligesom ingen af oplysningerne på nogen måde sandsynliggør fælles bopæl den 27. maj 2020.

Selskabet fastholder, at der med rette er sket udbetaling til medlemmets tre børn i medfør af standardbegunstigelsen på pensionsordningen, jf. bilag Bog B 1, og i medfør af den dagældende § 105 i forsikringsaftaleloven.

Det følger af forsikringsretlige principper, og er fastslået i retspraksis, at bevisbyrden for krav på udbetaling ved dødsfald fra pensionsordningen påhviler klager.

Det er således klager, der skal føre bevis for, at hun opfylder kravene til at have haft fælles bopæl med medlem den 27. maj 2020. Dette bevis har klager ikke ført, idet hun hverken har bevist eller på anden måde sandsynliggjort fælles bopæl med medlem på den nævnte dato.

Selskabet henviser i denne forbindelse til praksis i Ankenævnet for Forsikring, bl.a. sagerne med ref.nr. 88510 og 75120, hvor nævnet lagde vægt på, at klagerne ikke havde løftet bevisbyrden for fælles bopæl.

Klager har ikke løftet sin bevisbyrde om fælles bopæl på indsættelsesridspunktet, hvorfor begunstigelsen af klager er bortfaldet som ugyldig."

Ankenævnet for Forsikring

7.

99100

Klagerens advokat har i brev af 27/1 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Klager fastholder, at der er sket forkert udbetaling, idet [forsikringstageren] (herefter benævnt medlemmet) havde bopæl på [adresse 2] på indsættelsestidspunktet d. 27.05.2020, og således var samlevende i et ægteskabslignende forhold med klager.

Indledningsvist skal jeg kommentere selskabets svarskrift, hvori følgende anføres:

'Selskabet oplyste også, at det kunne tyde på, at medlem allerede i år 2018 lejede en 2-værelses lejlighed beliggende [adresse 1]. Ifølge hjemmesiden www.cvr.dk var medlemmets [...] firma registreret på adressen i perioden d. 1. februar 2017 til den 1. januar 2022. [...]' (side 3 nederst).

Selskabet har ikke fremlagt dokumentation for, at medlemmet i 2018 havde et lejemål i [adresse 1]. Selskabet har end ikke fremlagt en begrundelse for, hvorfor 'det kunne tyde på' dette.

Det er ikke korrekt, at medlemmets [firma] på noget tidspunkt har været registreret på [adresse 1]. En udskrift fra Erhvervsstyrelsen viser derimod, at firmaet fra d. 22.10.2018 til d. 29.11.2020 formelt har været registreret på [adresse 3] (bilag 14).

Baggrunden herfor var, at medlemmet havde et [...] projekt i 2018 på denne adresse. Huset var ikke beboeligt. Dette er tidligere blevet bekræftet af arkitekt [...] (bilag 2).

Det ligger således fast, at medlemmet ikke boede i [adresse 1] d. 27.05.2020 – han flyttede først dertil d. 01.12.2020. Det ligger ligeledes fast, at han ikke havde sin bopæl i [by A] d. 27.05.2020 – [...] projektet var ubeboeligt.

Spørgsmålet bliver så: Hvor boede medlemmet d. 27.05.2020?

Der foreligger følgende dokumentation for, at medlemmet d. 27.05.2020 boede på adressen [2]:

1. Faktura dateret d. 08.04.2019 (bilag 8, side 1):

Af fakturaen fremgår det i adressefeltet og brevpapiret nederst, at medlemmet og hans personlige [firma] har adresse på [adresse 2].

2. [Andet forsikringsselskab] d. 14.05.2019 (bilag 10)

Medlemmet havde hos [andet forsikringsselskab] tegnet en årsrejseforsikring [...]. Det fremgår, at medlemmet har adresse på [adresse 2].

Det fremgår af policen, at årsrejseforsikringen omfatter 4 personer (bilag 10, side 2). Ud over medlemmet boede tre andre på adressen, nemlig klager, samt hendes to børn.

Det har formodningen for sig, at årsrejseforsikringen blev tegnet d. 14.05.2019 med henblik på at dække medlemmet, klager samt de to børn.

3. Bekræftelse på årsrejseforsikring d. 13.05.2019 til d. 01.10.2020 (bilag 11)

[Andet Forsikringsselskab] har bekræftet, at den ovennævnte årsrejseforsikring med angivelsen af [adresse 2], som forsikringstagers adresse, har været gældende til d. 01.10.2020.

Medlemmet og dennes husstand har dermed haft en fælles årsrejseforsikring d. 27.05.2020.

4. Faktura dateret d. 22.05.2020 (bilag 8, side 2)

Fakturaen er udstedt 5 dage før begunstigelsen af klageren. Som den ovenfor nævnte faktura af 08.04.2019, fremgår [adresse 2] fortsat i [firmaets] adressefelt og brevpapiret nederst.

Tiden efter 27.05.2020:

Parret og børnene flyttede d. 01.12.2020 videre til [adresse 1]. Dette er dokumenteret af parrets respektive bopælsattester (bilagene 1 og 13). Her boede medlemmet indtil sin død d. ... 2022. Klager og børnene bor fortsat på adressen.

Øvrige omstændigheder:

Den fælles bopæl er – som dokumenteret ved bilag 2-5 – bekræftet af fire vidner: Arkitekt [...], naboen [...], vennen [...] og den tidligere medarbejder [...].

Dertil kommer de talrige fremlagte familie billeder fra parrets mangeårige samliv (bilag 6).

For så vidt angår medlemmets parkeringsplads, beliggende [adresse 4], skal det bemærkes, at der ca. er 2 km til både adressen på [adresse 1] og [adresse 2]. Parkeringspladsen kan således alene tjene som dokumentation for, at medlemmet var boende i [by B] i stedet for [By A] Kommune, som angivet af bopælsattesten (bilag 13)

Klager fastholder derfor, at det er dokumenteret, at medlemmet og klager reelt levede på samme bopæl d. 27.05.2020."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, herunder kontoudtog på overførelser fra forsikringstageren til klageren, samt udskrift fra CVR-registret vedrørende forsikringstagerens virksomheder. Af brev af 14/5 2019 fra andet forsikringsselskab vedrørende årsrejseforsikring fremgår det, at modtagerfeltet er angivet som forsikringstageren og [adresse 2]. Af fakturaer af 8/4 2019 og 22/5 2020 fra forsikringstagerens virksomhed fremgår det, at afsenderfeltet i sidehoved og sidefod er angivet som [adresse 2].

Af selskabets notering af digital begunstiggelse den 27/5 2020 fremgår bl.a.:

"Vi har noteret, hvem der skal have udbetalingerne efter dig.

Alle udbetalinger til efterladte

Alle dine udbetalinger ved død skal gå til: [klageren] født: [...] med 100,00 %.

Hvis den begunstiggede dør før dig, vil det i stedet være følgende sekundært begunstiggede, der får udbetalingen:

Ankenævnet for Forsikring

9.

99100

[...] født: [...] er sekundært begunstiget med 100,00 %.

Kvittering

Dette brev er din kvittering.

Hvis der er penge, du ikke har bestemt, hvem der skal have, bliver de udbetalt til dine 'nærmeste pårørende'. Hvis en eller flere af dine begunstigede dør, bliver pengene delt forholdsmæssigt mellem de øvrige begunstigede.

Hvis du senere får flere forsikringer ved død på din pensionsordning, vil begunstigelsen også gælde dem.

På industrienspension.dk/minside kan du altid se, hvilke udbetalinger dine efterladte kan få ret til. Her kan du også ændre, hvem der skal have pengene efter dig, hvis du ønsker det."

Af klagerens bopælsattest af 17/1 2022 fremgår bl.a.:

"I den valgte periode har du være registreret på disse adresser.

Fra dato	Til dato	Adresse
01-12-2020		[Adresse 1]
01-11-2019	01-12-2020	[Adresse 2]

"

Af forsikringstagerens bopælsattest af 13/4 2022 fremgår bl.a.:

"Som svar på jeres forespørgsel af 24. marts 2022 - jeres journalnummer [...] - vedrørende [forsikringstageren], død den ... 2022, kan vi oplyse, at vedkommende de sidste to år inden dødstidspunktet ifølge CPR-registret var tilmeldt adresserne:

Fra	Til	Adresse
... 2022		Død
01.12.2020	...2022	[Adresse 1]
21.09.2020	01.12.2020	[Adresse 2]
27.03.2018	21.09.2020	Uden fast bopæl

"

Af vidneerklæring af 15/8 2022 fremgår bl.a.:

"Erklærer på tro og love hermed følgende:

I al den tid jeg har kendt [klageren] og [forsikringstageren], har jeg altid haft den opfattelse, at de var et samlevende par.

Jeg kan særligt huske, at [klageren og forsikringstageren] sammen for 1 ½-2 år siden var nede i min butik og kigge på møbler til deres private bolig.

Ankenævnet for Forsikring

10.

99100

Jeg har ved en enkelt lejlighed oplevet, at [forsikringstageren] var frustreret på grund af jalousi. Jeg forsøgte at berolige ham. Jeg fik at vide, at det ville blive godt igen, når de var kommet tilbage til deres lejlighed."

Af vidneerklæring af 15/8 2022 fra ansat [1] fremgår bl.a.:

"Erklærer på tro og love hermed følgende:

Jeg har kendt [klageren] og [forsikringstageren] siden august 2018. Jeg har været ansat hos [klageren og forsikringstageren].

Jeg kan bekræfte, at [klageren og forsikringstageren] i maj 2020 var et fast samlevende par, og at dette var tilfældet indtil [forsikringstagerens] død."

Af vidneerklæring af 15/8 2022 fra ansat [2] fremgår bl.a.:

"Erklærer på tro og love hermed følgende:

Jeg har kendt [klageren] og [forsikringstageren] siden 2019. Jeg har været ansat i [forsikringstagerens] virksomhed.

Jeg kan bekræfte, at [klageren og forsikringstageren] i maj 2020 var et fast samlevende par, og at dette var tilfældet indtil [forsikringstagerens] død."

Af vidneerklæring af 29/8 2022 fra arkitekt fremgår bl.a.:

"Vidneerklæring Undertegnede [...] erklærer på tro og love hermed følgende: Jeg har kendt [klageren] og [forsikringstageren] i ca. 10 år. Jeg har hjulpet dem med arkitekttegninger mv. igennem årene. Jeg kan bekræfte, at [klageren og forsikringstageren] i hvert fald i de sidste 3-4 år, før [forsikringstagerens] død, var et fast samlevende par. Ejendommen beliggende [adresse 3], var i hele perioden, herunder i maj 2020, ubeboeligt og lige til at rive ned eller ombygge totalt. Der boede ikke nogen i huset i denne periode. Huset var fuldstændigt tomt, og der var ingen gulvtæpper eller køkken/toilet. Jeg er vidende om dette, da jeg hjalp [forsikringstageren] med arkitektarbejde til huset."

Af selskabets mail af 14/9 2022 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Industriens Pension har modtaget brev den 9. september 2022.

Med henblik på at kunne vurdere sagen, anmoder vi om kopi af betalte udgifter angående boligen [adresse 2] for perioden 1. november 2019 til den 1. februar 2022 såsom:

- Elregninger, herunder brevet om tilslutning til elselskabet
- Varmeregninger, herunder også slutopgørelsen efter [forsikringstagerens] død
- Vandregninger, herunder også brev om tilslutning til vandværket
- Indboforsikringer, herunder også kopi af policen inklusive husstandens størrelse
- Eventuelle fælles banklån
- Kopi af lejekontrakten

Vi anmoder også om kopi af eventuelle leveringer af løsøre eller andet, som er købt i fællesskab eller hver for sig.

Ankenævnet for Forsikring

11.

99100

Vi anmoder om at modtage oplysningerne senest den 1. oktober 2022."

Af klagerens advokats brev af 23/9 2022 fremgår bl.a.:

"Tak for din e-mail af 14. september, hvor du på vegne af Industriens Pension efterspørger yderligere dokumentation vedrørende afdøde [forsikringstagerens] bopælsforhold. E-mailen med de konkrete spørgsmål gav anledning til, at min klient atter gennemgik de efterladte papirer. På denne baggrund er der fundet følgende forhold og dokumentationer, som kan bidrage til at afdække afdødes forhold:

[Forsikringstageren] drev et [...] firma under navnet [...]. Som bilag 8 vedlægges to fakturaer fra dette firma.

Den første faktura er dateret d. 08.04.2019 og den anden er dateret d. 22.05.2020. Bemærk, at sidstnævnte faktura er oprettet fem dage før indsættelsen af [klageren] som navngiven begunstiget. I begge fakturaer er afsenderfeltet i sidehovedet og sidefoden angivet til [adresse 2].

At [forsikringstageren] boede i [By B] på det pågældende tidspunkt, underbygges også af det vedlagte bilag 9. Bilaget er en e-mail fra [...], hvori det bekræftes, at [forsikringstageren] i perioden fra 01.09.2019 til 30.09.2020 var lejer af en parkeringsplads, beliggende i kælderens på adressen [adresse 4].

Som Bilag 10 fremlægges et brev fra [andet forsikringsselskab] fra d. 14.05.2019. I brevet bekræftes oprettelse af en årsrejseforsikring med police nr. [...]. Modtagerfeltet er angivet til [forsikringstageren], [adresse 2].

Årsrejseforsikringen er angivet til at dække 4 personer (svarende til [forsikringstageren, klageren] og sidstnævntes to børn).

I tillæg hertil fremlægges bilag 11, som er en bekræftelse fra [andet forsikringsselskab], om at der har været oprettet en årsrejseforsikring fra 13.05.2019 til 01.10.2020 med police nr. [...].

Jeg håber med ovenstående at have fremlagt tilstrækkelig dokumentation til, at Industriens Pension kan tage stilling til klagesagen. Jeg står til rådighed, hvis der er kommentarer eller spørgsmål."

Af pensionsvejledning gældende fra 1/1 2022 fremgår bl.a.:

"UDBETALING VED DØD

Ved dødsfald inden pensionering har dine nærmeste pårørende eller den eller dem, du har begunstiget, normalt ret til en udbetaling, der svarer til din opsparing. Dine efterladte skal betale en afgift til staten af udbetalingen. I nogle tilfælde skal de også betale boafgift og tillægsboafgift. Det kan du læse mere om på vores hjemmeside. Selvom der står, at der ikke skal betales skat eller afgift af en udbetaling ved død, kan modtageren stadig skulle betale boafgift.

...

Beginstigelse

Hvis du ikke selv indsætter en begunstiget til udbetalingen ved død, vil dine 'nærmeste pårørende' automatisk være indsat som begunstigede. Det kaldes en standardbegunstigelse.

Når standardbegunstigelsen er oprettet efter 1.1.2008 er 'nærmeste pårørende' personerne i nævnte rækkefølge:

- Din ægtefælle/registrerede partner
- Din samlever
- Dine børn og afdøde børns børn
- Dine arvinger efter testamente
- Dine arvinger efter arveloven.

Hvis du kom med i pensionsordningen før 2008, og ikke har ændret på begunstigelsen efter 1.1.2008, er din standardbegunstigelse oprettet før 1.1.2008. I den situation er 'nærmeste pårørende' personerne i denne rækkefølge:

- Din ægtefælle/registrerede partner
- Dine børn og afdøde børns børn
- Dine arvinger efter testamente
- Dine arvinger efter arveloven.

Hvis standardbegunstigelsen er fra før 2008, vil din samlever ikke få ret til udbetalingen. Hvis du gerne vil have, at din samlever kan få en udbetaling, hvis du dør, kan du selv indsætte din samlever som begunstiget.

En samlever kan kun være 'nærmeste pårørende', hvis samleveren har levet sammen med dig på en fælles bopæl, og I skal enten vente, have eller have haft børn sammen eller have levet sammen i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.

Du kan frit vælge, hvem du vil begunstige til dødsfaldssummen. Du kan dog ikke indsætte et pengeinstitut, finansieringsselskab eller lignende som begunstiget.

Du kan af skattemæssige årsager kun vælge at begunstige bestemte personer til resten af udbetalingen ved død, som er den udbetaling, der cirka svarer til din opsparing. De personer, du kan indsætte som begunstigede, er:

- Dine nærmeste pårørende (se ovenfor)
- Din ægtefælle/registrerede partner
- Din fraseparerede eller fraskilte ægtefælle/registrerede partner
- En navngiven person, som du har fælles bopæl med på indsættelsestidspunktet.
- Dine børn, stedbørn* og deres livsarvinger
- Samlevers børn og deres efterkommere
- Ingen, så udbetalingen sker til boet."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"§ 18 Begunstigelse

Hvis den forsikrede ikke har meddelt Industriens Pension, at en eller flere personer skal være begunstigede, udbetales forsikringen til 'nærmeste pårørende', jf. forsikringsaftalelovens § 105 a.

Stk. 2 Den gruppe af modtagere, der kan tilgodeses ved at blive indsat som begunstiget til dødsfaldssummen samt de øvrige udbetalinger ved død, er nærmere beskrevet i pensionsvejledningen.

Stk. 3 Et pengeinstitut, finansieringsselskab eller lignende kan ikke som begunstiget få ret til udbetalinger fra Industriens Pension, og en skriftlig meddelelse fra forsikrede om indsættelse af et pengeinstitut, finansieringsselskab eller lignende som begunstiget den 1. juli 2007 eller senere vil derfor i enhver henseende være ugyldig.

Stk. 4 Henvisningen i stk. 1 til forsikringsaftalelovens § 105 a gælder med virkning fra den 1. januar 2021 ikke længere for de forsikringer, der var i kraft ved udgangen af 2007. Hvis den forsikrede ønsker, at udbetalingen skal ske til nærmeste pårørende, som angivet i forsikringsaftalelovens § 105 a, skal den forsikrede selv ændre begunstigelsen."

Nævnet udtaler:

Nu afdøde forsikringstager blev i januar 2007 omfattet af pensionsordning, som blev oprettet med standardbegunstigelse, hvor udbetaling ved død sker til forsikringstagerens nærmeste pårørende. Den 27/5 2020 oprettede forsikringstageren en digital begunstigelse, hvor klageren blev indsat som navngiven begunstiget med 100 procent. I 2022 døde forsikringstageren. Selskabet meddelte, at udbetalingen ville ske til forsikringstagerens 3 børn.

Klageren ønsker at få anerkendt, at hun er rette begunstiget. Klageren har anført, at hun havde fælles bopæl med forsikringstageren på indsættelsestidspunktet, og at hun derfor er berettiget til at modtage udbetaling ved forsikringstagerens død. Vidneerklæringer og skriftlige beviser dokumenterer, at hun var samlevende med forsikringstageren, selvom det ikke den 27/5 2020 fremgik af CPR-registret. Forsikringstageren havde ifølge CPR-registret ingen fast bopæl, men forsikringstageren var bosiddende hos klageren, og de havde været samlevende i flere år. Samlivet var aldrig ophævet, og der havde ikke været uoverensstemmelse mellem parterne.

Selskabet har anført, at afdøde forsikringstager på indsættelsestidspunktet ikke havde fælles bopæl med klageren, hvorfor begunstigelseserklæringen er bortfaldet som ugyldig. Der kan derfor ikke ske udbetaling til klageren efter reglen om "nærmeste pårørende" i den dagældende § 105 i forsikringsaftaleloven. Selskabet har anført, at klageren aldrig har været gift med

Ankenævnet for Forsikring

14.

99100

forsikringstageren. Ifølge folkeregistret har der ikke været registreret ægteskab eller fælles bopæl mellem forsikringstageren og klageren. Selskabet har anført, at klageren ikke har først bevis for, at hun opfylder kravene til at have fælles bopæl med forsikringstageren den 27/5 2020.

Af klagerens bopælsattest pr. 17/1 2022 fremgår det, at klageren havde fast bopæl på adresse [2] frem til den 1/12 2020, hvor klageren fik fast bopæl på adresse [1].

Af forsikringstagerens bopælsattest pr. 13/4 2022 fremgår det, at forsikringstageren frem til den 21/9 2020 var registreret uden fast bopæl, at han frem til den 1/12 2020 havde fast bopæl på adresse [2], og at han fra den 1/12 2020 havde fast bopæl på adresse [1].

Af brev af 14/5 2019 fra andet forsikringsselskab vedrørende årsrejseforsikring fremgår det, at modtagerfeltet er angivet som forsikringstageren og [adresse 2]. Af fakturaer af 8/4 2019 og 22/5 2020 fra forsikringstagerens virksomhed er afsenderfeltet angivet til [Adresse 2].

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet efter en samlet konkret vurdering, at klageren i tilstrækkelig grad har bevist, at hun på tidspunktet for begunstigelseserklæringen den 27/5 2020 havde fælles bopæl med forsikringstageren. Selskabet skal derfor anerkende, at klageren er rette begunstigede på forsikringstagerens rateforsikring.

Nævnet bemærket, at der er enighed mellem parterne om, at angivelsen af bopælen i CPR-registret ikke i sig selv er afgørende.

Nævnet har ved afgørelsen bl.a. lagt vægt på, at forsikringstageren har indsat klageren med navns nævnelse, hvilket viser, hvad der har været hans ønske.

Nævnet har også lagt vægt på de af klageren fremlagte bilag, som støtter, at forsikringstageren på tidspunktet for begunstigelseserklæring den 27/5 2020 havde fælles bopæl med klageren på adresse [2]. Af modtagerfeltet i brev af 15/5 2019 fra årsrejseforsikringsselskabet fremgår det,

Ankenævnet for Forsikring

15.

99100

at modtageren er forsikringstageren, og adressen er adresse [2]. Af afsenderfeltet i fakturaer af 8/4 2019 og 22/5 2020 fra forsikringstagerens virksomhed fremgår det, at afsenderen er forsikringstageren og adressen er adresse [2]. Af vidneerklæringer fra 4 vidner fremgår det, at forsikringstageren og klageren var et fast samlevende par fra maj 2020 og frem til forsikringstagerens død.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at forsikringstageren fra 27/5 2020 til 21/9 2020 var registreret uden fast bopæl, og at der ikke er fremkommet oplysninger som sandsynliggør, at forsikringstageren skulle bo på en anden adresse end det, der fremgår af de ovennævnte breve til og fra forsikringstageren.

Nævnet har videre lagt vægt på, at forsikringstageren, den 21/9 2020 – fik registreret fast bopæl på adresse [2] – hvilket var samme adresse, som klageren havde registreret fast bopæl på.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Industriens Pensionsforsikring A/S, skal anerkende, at klageren er rette begunstigede på afdøde forsikringstagers rateforsikring. Selskabet skal genoptage sagen og skal yde dækning i overensstemmelse med aftalegrundlaget. Ydelserne forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Svend Bjerg Hansen

Ankenævnet *for* Forsikring

16.

99100